

La mediació ja no cap dins del museu

Publicat per [Interacció](#) [1] el 08/10/2014 - 13:55 | Última modificació: 11/05/2026 - 11:53

Llegides avui, aquestes entrevistes anticipen molts debats que després s'han consolidat dins les polítiques culturals: la crisi de legitimitat institucional, la demanda de participació, la centralitat de les cures, la mediació comunitària o la necessitat de repensar els equipaments culturals més enllà de la programació. També mostren els límits d'aquell moment: la paraula "mediació" encara apareix carregada d'expectatives difuses, sovint sense eines clares per transformar estructures més profundes de poder cultural.

Però precisament aquí rau l'interès del document. Captura un instant en què el sector cultural intenta redefinir-se després de l'esgotament dels grans models expansius dels anys anteriors. El comissariat deixa de presentar-se com una pràctica de prestigi per començar a pensar-se com una forma de relació, negociació i conflicte. (n. de l'e., 2026)

L'any 2014, bona part del debat sobre arts visuals i comissariat començava a desplaçar-se. Ja no es tracta només de discutir exposicions, artistes o programes curatorials. El centre de la conversa començava a situar-se en un altre lloc: la relació entre institució, territori, comunitat i mediació. La sèrie d'entrevistes publicades al Diari de Tarragona sota el títol *¿Qué es un comisario de arte?* retrata molt bé aquest moment de mutació. No tant perquè defineixi què és un comissari, sinó perquè mostra fins a quin punt la figura tradicional del comissariat començava a resultar insuficient.

Les converses amb Cèlia del Diego, Lluç Mayol, Martí Manen, Pilar Bonet o Alba Benavent i Lucía Piedra comparteixen una mateixa sospita: el museu ja no pot continuar funcionant com un espai tancat sobre si mateix. La mediació deixa de ser un complement pedagògic per convertir-se en una pràctica política i relacional que qüestiona la mateixa arquitectura institucional.

Cèlia del Diego ho formula amb claredat quan defensa que "la mediación es construir valor colectivo desde la práctica artística". La qüestió ja no és només mostrar obres, sinó generar relacions, activar processos compartits i produir espais de trobada entre pràctiques artístiques i context social. El comissariat apareix així menys com una autoritat discursiva i més com un dispositiu d'articulació.

En paral·lel, altres entrevistes posen en crisi el mateix model institucional dels centres d'art. Lluç Mayol arriba a afirmar: "Yo le diría al mundo del arte: ¡disuélvanse, disuélvanse!". La frase té alguna cosa de provocació, però també d'esgotament davant unes institucions culturals percebudes com a autoreferencials, incapaces d'obrir-se

realment als contextos socials on operen.

Aquest desplaçament també afecta el paper del públic. Martí Manen recorda que “estamos acostumbrados a exposiciones hechas para ellos y consumidas por nosotros”. El problema no és només qui produeix cultura, sinó des de quina posició es construeixen els relats, les legitimacions i les formes de participació. El públic deixa de ser receptor passiu per convertir-se en part del mateix procés de significació.

Referència

Bassas Vila, X. (2014). *¿Qué es un comisario de arte?* Diari de Tarragona, secció *Encuentros*.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Entrevista

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: equipaments culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2014/mediacio>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140209.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5354>